

Pakt Stabilnosti – Inicijativa za Jugoistočnu Evropu

**eSEE Agenda za razvoj Informacionog društva
zajedničko zalaganje za implementaciju Informacionog društva
u region Jugoistočne Evrope**

PREDGOVOR

U skladu sa Zajedničkom izjavom, potpisanim u Ljubljani, 4. juna 2002. godine, mi, članovi Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu, Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Jugoslavija (Srbija i Crna Gora), Makedonija, Moldavija i Rumunija, razvili smo "eSEE Agendu za razvoj Informacionog društva"

utvrđujući odgovornost zemalja regiona u cilju razvoja ambijenta za Informaciono društvo, adekvatnog za sve, kao i zajedničke volje u cilju harmonizacije zajedničkih regionalnih aktivnosti.

prepoznajući posebnu ulogu upravljačkih tijela (vlada), a na osnovu pozitivnih iskustava eEurope i eEurope+ procesa ka Informacionom društvu, namjeravamo da preduzmemo konkretne aktivnosti na poljima:

- **organizacije**, kroz uspostavljanje institucionalnih okvira za društvo, koje se temelji na informacionoj i komunikacionoj tehnologiji (ICT)
- **zakonodavstva**, kroz uvođenje novih zakonskih okvira za društvo, koje se temelji na ICT-u
- **propisa**, kroz liberalizaciju, privatizaciju, politiku i strategiju, koje se odnose na infrastrukturu elektronskih komunikacija i usluga s njom u vezi
- **promovisanja**, kroz podsticanje građanstva, nevladinih organizacija, zajedničkog elektronskog upravljanja (e-governement), elektronskog učenja (e-leraning) i drugih aktivnosti unutar regiona.

Shvatajući da je izgradnja Informacionog društva:

- osnov za brži razvoj regiona, smanjivanje jaza u razvoju između regiona i EU, kao i između zemalja regiona i ostatka svijeta,
- jedino sredstvo za nesmetanu integraciju u EU, gdje je prelazak sa industrijskog u informaciono društvo već u poodmakloj fazi,
- da obezbjeđuje osnovu za izgradnju povjerenja i tješnju saradnju unutar regiona

Čvrsto smo riješeni da se zalažemo za realizaciju gore navedenih ciljeva i tražićemo od eSEE Radne da, u okviru svoje odgovornosti, obezbijedi i nadgleda njihovo ispunjavanje, što je glavni korak, neophodan za zajedničko zalaganje, u cilju izgradnje informacionog društva u zemljama regiona jugoistočne Evrope.

OBEVEZE ZA IZVRŠAVANJE KONKRETNIH AKTIVNOSTI

Prepoznajući uspjeh procesa, započetih u Lisabonu 23/24 Maja 2000 i pozitivna iskustva u procesu eEurope i eEurope+ za Informaciono društvo, svaka zamlja potpisnica se, na ovaj način, uključuje u eEurope procese i planira preduzimanje konkretnih aktivnosti u granicama njihovog specifičnog okruženja, u oblasti:

1. Usvajanja politike i strategije za Informaciono društvo
2. Usvajanja i implementacije pravne infrastrukture za Informaciono društvo, u skladu sa odgovornostima ustanovljenim u okviru EU
3. Uspostavljanja regionalne saradnje i implementacije državnih mehanizama
4. Promocije razvoja Informacionog društva

Svaki od ovih koraka se odnosi na konkretne aktivnosti, kao što su:

1. Usvajanje politike i strategije za razvoj Informacionog društva

- a) Usvojiti regionalno koordinirane smjernice za stvaranje nacionalnih politika informacionog društva, koje će služiti kao osnov za zakonodavne i ostale regulatorne aktivnosti
 - *Razviti u okviru eSEE Radne grupe i usvojiti, od strane Vlade do 31. marta 2003. godine*
- b) Usvojiti Nacionalnu strategiju informacionog društva i Akcioni plan, zasnovan na Agendi eSEE (elektronske jugoistočne Evrope) i nacionalnim politikama informacionog društva, sa jasnim ciljevima, odgovornostima i rokovima za implementaciju
 - *Usvojiti do 30. oktobra 2003. godine*

2. Usvajanje i implementacija pravne infrastrukture za Informaciono društvo

- a) Započeti usvajanje i implementaciju zakona o infrastrukturi elektronskih komunikacija i sličnih usluga, u skladu sa okvirom relevantnih direktiva EU
 - *Započeti 1. novembra 2003.*
- b) Usvojiti i sprovesti zakon o elektronskoj trgovini, elektronskim ugovorima i elektronskom potpisu, u skladu sa okvirom relevantnih direktiva EU
 - *Usvojiti do 1. novembra 2003.*

Intenzivirati implementaciju i prinudno sprovesti zakonodavstvo u zemljama u kojima je zakonodavstvo usvojeno.

- c) Potpisati, ozvaničiti i implementirati konvenciju Savjeta Evrope o računarskom kriminalu
 - *Potpisati do 1. marta 2003.*
- d) Usvojiti i implementirati zakon o intelektualnim vlasničkim pravima za autorske radove, baze podataka, patente, softver i poluprovodnike, u skladu sa okvirom relevantnih direktiva EU
 - *Usvojiti do kraja 2004.*
- e) Usvojiti i implementirati aktuelni zakon o zaštiti ličnih podataka, uključujući zaštitu privatnosti na Internetu, u skladu sa okvirom relevantnih direktiva EU
 - *Usvojiti do kraja 2004.*

3. Uspostavljanje regionalne saradnje i implementacija državnog mehanizma

- a) Formirati, na nivou Kabineta, Državno tijelo za Informaciono društvo (sa zajedničkim nadležnostima), koje će biti odgovorno za politike, strategije i uređenje nacionalnog informacionog društva, uključujući one koje se odnose na elektronsku upravu zasnovanu na javnoj administrativnoj praksi i koordinirati uvođenje nastavnog programa za Informaciono društvo, kao i standara između ministarstava i odgovarajućih regionalnih međunarodnih učesnika
 - *Nadležnosti razvijati u okviru eSEE Radne grupe zajedno sa smjernicama za Nacionalnu politiku za Informaciono društvo i usvojiti do 31. marta 2003.*
 - *Ustanoviti Državno tijelo, u okviru Kabineta, do 30. oktobra 2003.*
- b) Vlade treba da pojačaju i ovlaste eSEE Radnu grupu, obezbeđujući budžetska sredstva za naimenovane predstavnike Radne grupe, kao i lokalne troškove za rad i funkcionisanje eSEE Radne grupe.
 - *Treba da bude sadržano u Budžetu za 2003. i nadalje*
- c) Podsticati osnivanja nacionalnih ICT foruma. Oni će biti nevladine, neprofitabilne organizacije koje će okupljati akcionare (vlada, grupe korisnika, mediji, provajderi, operatori, proizvođači, akademija, vjerske i istraživačke organizacije i dr.) kao stalno sredstvo za razmjenu informacija, iskustava, najboljih radova i diskusija, cijelokupnog Informacionog društva, objavljenih u kontekstu Nacionalne politike za Informaciono društvo; konstruisanje mehanizma za pružanje savjeta Državnom tijelu za informaciono društvo za politiku, strategiju i pitanja regulative; kao i razmjena iskustava sa drugim Nacionalnim forumima.
 - *Započeti do 1. decembra 2002.*

- d) Podržati stvaranje regionalnih automatizovanih informacionih sistema koji će da prate promet roba, slobodno kretanje građana, mjere protiv krijumčarenja i terorizma, a koje će da budu zasnovane na integraciji registara nacionalne identifikacije stanovništva i stvaranje mreže nacionalnih centara za razmjenu informacija
 - **Započeti do 1. marta 2003.**
- e) Uspostavljanje mehanizama za regionalnu “po cijeni” (at cost) interkonekciju mreža za elektronsku komunikaciju
 - **Započeti do 1. marta 2003.**

4. Promovisanje razvoja Informacionog društva (kontinuirani zadaci)

- a) Obezbeđenje infrastrukture javnog informacionog pristupa za slobodno korišćenje javnih informacija.
- b) Razmjena informacija o liberalizovanom, regulatornom okviru, privatizaciji telekoma, sektora za pružanje informacionih usluga, mreža za elektronsku komunikaciju i novu generaciju mreža, kroz konferencije i seminare.
- c) Uvođenje regionalnih telekomunikacionih standarda o uslugama i opštim, obaveznim uslugama i ciljevima, za obezbeđenje podjednakih mogućnosti razvoja.
- d) Uspostavljanje regionalne elektronske razmjene radne snage, zasnovane na znanju i sposobnostima, sa ciljem da se promoviše regionalno zapošljavanje stručnjaka na daljinu, putem Interneta i drugih mehanizama elektronske komunikacije.
- e) Uspostavljanje regionalne osnove za povezivanje nacionalnih akademskih i istraživačkih mreža i uspostavljanje obrazovne razmjene informacija elektronskim putem, sa ciljem da se promoviše veća koordinacija u nastavnom programu, ispitivanje i stepenovanje standarda i zajedničkog rada na projektima između nastavnika i učenika u regionu.
- f) Postizanje dogovora o nižim tarifama, u vezi sa regionalnom trgovinom ICT proizvoda i usluga, među državama.
- g) Poboljšanje propisa o osnivanju firmi, njihovom poslovanju i porezima i izrada zakonskih propisa, u cilju promovisanja domaćeg i direktnog stranog ulaganja u ICT sector.

IMPLEMENTACIJA

U cilju implementacije ovog sveobuhvatnog programa:

- Države regionalne se obavezuju da će odmah početi sa implementacijom ovog eSEE programa (Agende) za razvoj Informacionog društva
- Operativne aktivnosti eSEE Radne grupe će izvoditi Sekretarijat (BiH) po uputstvima predsjedavajućeg eSEE inicijative.
- eSEE Radna grupa će se sastajati svaka tri mjeseca, kako bi se mogao napraviti pregled pojedinačnog postignutog napretka, u skladu sa obavezama zemalja naznačenim u ovoj Agendi
- eSEE Radna grupa će organizovati godišnje zasjedanje na ministarskom nivou, sa ciljem pregleda i ocjene napretka određenih aktivnosti i radi dogovora o zajedničkim koracima za tekuću implementaciju postojeće eSEE Agende.

Potpisivanjem ovog dokumenta, slažemo se da nas nadgleda eSEE Radna grupa i da joj olakšamo rad i aktivno učestvovanje u sprovođenju aktivnosti.